

Зур Кукмара авыл жирлегә Советы

Р Е Ш Е Н И Е

2021 елның 15 февралә

№3

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Кукмара авыл жирлегә территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуни принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Кукмара авыл жирлегә Уставы нигезендә, Зур Кукмара авыл жирлегә территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затлар милкендәге жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны рациональ файдалану, саклау һәм янадан житештерү максатларында Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Кукмара авыл жирлегә Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Кукмара авыл жирлегә территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Жирлек Башлыгы:

Р.Р.Хәнәфиев

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Кукмара авыл җирлеге Советы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Кукмара авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә керми торган яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Зур Кукмара авыл җирлеге Уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәмин итү максатларында эшләнде һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Кукмара авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә керми торган яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр – табигый һәм ясалма чыгышлы агач, куак һәм үләнчел үсемлекләр (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләренә, шулай ук аерым үсеп утыручы агачларны һәм куакларны да кертеп).

Табигать территорияләре – бердәм географик (климат) шартларында формалашкан җирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык эшчәнлегә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләнделгән территорияләр – табигый чыгышлы үсемлекләр кишәрлекләре урнашкан территорияләр, ясалма рәвештә булдырылган яшелләнделерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге җирләренә алар чикләрендәге җир өслегенә 50 процентыннан да ким булмаган өлеше үсемлекләр белән капланган төзелеш аз булган кишәрлекләре

Урманга әверелгән территорияләр – табигый тишелеп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигать территорияләре кишәрлекләре.

Агач – диаметры кимендә 5 см, биеклегә 1,3 м булган ачык беленеп торган кәүсәле үсемлек, яшь үсентеләрдән кала.

Куак – туфрак өслегендә үк тармакланган күпьяллык күптармаклы (агачтан аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы – газон, табигый үләнчел үсемлекләр.

Куаклык, эрәмәлекләр (заросли) – нинди дә булса урында кие булып үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив – бердәм үрчү хасил итүче 50 данадан да ким булмаган зур (15 елдан күбрәк) агачлар үсә торган территория кишәрлеге.

Яшел утыртмаларны зарарлау – яшел утыртмаларга аларның үсешен туктатуга китерми торган зыян китерү, шул исәптән ботакларның, тамыр системасының механик зарарлануы, кабыкның, тере туфрак катламының бөтенлегә бозылу, яшел үсентеләрнең йә тамыр зонасында туфракның зарарлы матдәләр белән пычрануы, уг төртү яисә башка йогынты

Яшел утыртмаларны юкка чыгару (югалту) – яшел утыртмаларны кисү яки аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле зарарланулар.

Компенсация рәвешендә яшелләнделерү – юкка чыгарылган яисә зарарланган агачлар урынына 2 коэффициент белән яшел утыртмалар булдыру.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне саклау һәм үстерү өчен шартлар тәэмин итү бурычлары түбәндәгеләргә йөкләнә:

оешмаларга үзләре күрсәткән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә – шушы оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яисә арендадагы кишәрлекләрдә – юридик затларга һәм гражданнырга – милекчеләр яисә арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренә милекчеләре, файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә барлык гражданнырга һәм, милек формаларына бәйсез рәвештә, авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйле рәвештә проектлауны, төзүне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баручы оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрөс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләнделергән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэмин итми торган файдалану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агачларны һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен, мөрәжәгать итүче Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән формада (1 нче кушымта) хат-заявка бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткәрелү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелгән булырга тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәп бирелә:

3.3.1. 2. Шөхәснә таныкый торган документлар;

3.3.2. Вәкәләтле вәкиленә вәкәләтләрен расый торган документ (әгәр мөрәжәгать итүче исемненән вәкил эш итә икән);

3.3.3. Якындагы корылмаларга яисә башка ориентирларга кадәр булган кишәрлекнең киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм жир кишәрлеген раслаучы документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләгә торган яшел утыртмаларны кисү башкарылган очракта, расланган проект документациясе;

3.3.6. Әлеге мәсьәлә кагыла торган территорияләрнең хужалары белән яшел үсентеләрне кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. Агач утыртканда яисә күчереп утыртканда инженер челтәрләре вәкилләре белән жир эшләрне уздыруга ордер ачып килештерү.

3.4. Авыл жирлегә башкарма комитеты, хат-заявка кәргәннән соң, Гариза бирүчегә әлеге эш төрөн үткәругә рөхсәте булган махсуслаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу өчен мөрәжәгать итәргә киңәш бирә:

3.4.1. яшел утыртмаларны исәпләү ведомосте;

3.4.2. киселергә тиешле агач-куак үсентеләренә санын, төрөн, категориясен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен бәянең (түләүнең) бәясен исәпләп чыгару. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләр Гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлегә башкарма комитеты Гариза бирүченәң хат-заявкасы, яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләүне) исәпләп чыгару нигезендә авыл жирлегә территориясендә яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт биру турында Авыл жирлегә башкарма комитеты Житәкчесенәң күрсәтмә проектын әзерли.

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алганда, аның мәнфәгатьләрендә яшел утыртмалар юкка чыгарыла торган Гариза бирүче, әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларны кискән өчен түләүләр кертәргә һәм компенсация рәвешендә яшелләндерүнең тәртибен раслый торган документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү Гариза бирүче тарафыннан Авыл жирлегә бюджетына күчәрелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү эшләре билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә Гариза бирүче акчалары исәбенә башкарыла. Агачны бары тик аттестацияләнгән белгечләрнең кисүе генә рөхсәт ителә.

3.9. Яшел утыртмаларны егу, төпләү, киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны төяү һәм чыгару эш башланганнан соң өч көн эчендә Гариза бирүче хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.10. Территориянең кисү урынына якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, территория хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясә чикләрендә килештерелгән срокларда, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, эшләрне башкаручы аларны мәжбүри торгыза.

3.11. Агачны кискән өчен түләмичә генә агач һәм куакларны кисү Авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рөхсәт ителәргә мөмкин:

3.11.1. яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисүләр һәм реконструкцияләү өчен кисүләр үткәру;

3.11.2 авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау вакытында;

3.11.3. Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсә булса, торақ һәм жәмәгать биналарында яктылыкны боза торган агач һәм куакларны кисү;

3.11.4. авария хәлендәге (авып төшү куркынычы тудыручы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләрне кисүне гамәлгә ашыручы Гариза бирүчегә Авыл жирлегә башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация рәвешендә яшелләндерү үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, коры-сары һәм хәвеф-хәтәр тудыручы яшел утыртмалар 2 нче кушымта нигезендә акт нигезендә комиссияләр тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы аналогиясе буенча жир кишәрлегендә, аны гражданга яисә юридик затка милеккә тапшырганнан соң, хужалык эшчәнлегә нәтижәсендә яки табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның үзенчә файдалана һәм үзе теләгәнчә житәкчелек итә торган үз милке булып тора.

3.15. Яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү яисә юкка чыгару дип түбәндәгеләр таныла:

3.15.1. агачларны һәм куакларны рөхсәтсез яисә рөхсәт белән кисү, ләкин рөхсәттә күрсәтелгән кишәрлектә һәм санда, күрсәтелгән төрләрән кискмәү.

3.15.2. яндыру яисә ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агачларны һәм куакларны юкка чыгару яки зарарлау;

3.15.3. кәүсәне божралау яисә төпләү (подсечка);

3.15.4. үсеп килүче агачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчы зарарлануы;

3.15.5. агачларның һәм куакларның агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башка шундыйлар белән зарарлануы;

3.15.6. коры-сары агачларны рөхсәтсез кисү;

3.15.7. үсә торган агачларның һәм куакларның башкача зарарланулары.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкәләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны юк итү рөхсәтсез кисү булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять жаваплылығына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл жирлегә территориясендә барлык гражданныр, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсация рәвешендә яшелләндерү

4.1. Компенсация рәвешендә яшелләндерү рөхсәт ителгән кисүләр, яшел үсентеләрне законсыз зарарлау яки юкка чыгару очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсация рәвешендә яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газлар утырту өчен яраклы якындагы сезонда, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алып бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсация рәвешендә яшелләндерү мәнфәгатләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне зарарлаган яки юкка чыгарган гражданнырның яисә юридик затларның акчалары хисабына башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян табигый формада – компенсация рәвешендә яшелләндерү формасында кире кайтарылырга тиеш: юкка чыгарылган агачлар урынына 2 коэффициент белән яшел утыртмалар булдыру.

5. Яшел утыртмаларны саклау шәһәр төзелешә эшчәнлеген башкарганда

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелешә эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп алып барыла.

5.2. Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре, аларның максатчан билгеләнешенә бәйлә булмаган килеш кулланылырга һәм анда төзелеш алып барылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганда, проект документациясендә киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя булырга тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен түләүне алдан кертү һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация рәвешендә яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Яшел утыртмаларны саклау Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда

6.1. Яшелләнделерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда Авыл җирлеге башкарма комитеты рәхсәтеннән башка сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләнделерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларның зарарлануына яки юкка чыгуына китерергә сәләтле башка эшләр тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Кукмара авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә керми торган яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмәгә 1 нче кушымта

Зур Кукмара авыл жирлеге
Башкарма комитеты
Житәкчесенә

_____
_____
_____

(оешманың исемен
яки Ф.И.О., адресын күрсәтергә)

**ЗУР КУКМАРА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ
АГАЧ-КУАКЛАР ҮСЕНТЕЛӘРЕН ЧИКЛЕ КҮЛӘМДӘ КИСҮГӘ
ГАРИЗА**

Агачларны, куакларны, агач-куак үсемлекләрен (кирәкчесенә астына сызарга) кисүне рөхсәт итүгезне сорыйм, алар _____

_____ жир кишәрлегендә
(оешманың исемен яисә Ф.И.О. һәм жир кишәрлегенә хокукның төрен күрсәтергә)
һәм _____ жирләрендә урнашкан
(торақ пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлеге түбәндәгеләр булу белән характерлана:

агачлар _____ данә

куаклар _____ данә

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агачны кискән өчен түләүне гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсация рәвешендә утыртуны башкарырга сүз бирәм.

_____
Ф.И.О. (Имза)

Дата _____

Кушымталар:

1. Исәп-рөхсәт документлары.

2. Кисү күздә тотыла торган яшел утыртмаларның төре һәм саны күрсәтелгән жир кишәрлеге планы.

ТР Кукмара муниципаль районының Зур Кукмара авыл жирлеге территориясендә РФ дәүләт урман фонды жирләренә керми торган яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмәгә 2 нче кушымта

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСӘРГӘ ЯРАКЛЫ ДИП ТАНУ ТУРЫНДА АКТ

Кукмара муниципаль районының Зур Кукмара авыл жирлеге башкарма комитеты
« _____ » _____ ел

Әлеге составтагы комиссия

1. _____

(Ф. И. О., вазыйфасы)

2. _____

(Ф. И. О., вазыйфасы)

3. _____

(Ф. И. О., вазыйфасы)

яшел утыртмаларны тикшерү үткәрде.

Тикшерү нәтижэләре буенча билгеләнде:

_____
_____
_____
_____

Нәтижэләр:

_____
_____
_____
_____

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (ФИО)

2. _____
(имза) (ФИО)

3. _____
(имза) (ФИО)